

Romāns “Meiteņu pilsēta” ir tieši tikpat pulsējošs un vibrējošs, seksuāls un spēcīgs kā autore starptautiskais bestsellers “Ēd, lūdzies, mīli”.

People Magazine

Meitenes un sievietes šajā grāmatā nezaudē laiku, ilgojoties pēc kaut kā, – viņas atplaukst, viņas dejo, viņas dzīvo! Tāpēc paņemiet šampanieti, un uzsauksim tostu!

O, The Oprah Magazine

Veldzējošs un aizraujošs lasāmteksts un patiesībā vēl daudz vairāk! “Meiteņu pilsēta” ir dzīvespriecīgs, dzirkstošs un seksuāls sievietes portrets. Tieši kaislība – un Elizabete Gilberta nenogurst mums to atgādināt – piešķir dzīvei vērtību. Nevis nauda, nevis Darvina aprakstītā cīņa par izdzīvošanu un, protams, ne jau ģimene, kurā piedzimāt, bet kaislība ir mūsu *raison d'être*. Tieši tā mums liek justies tā, it kā mēs virpuļotu pa Ņujorkas ielām savas dzīves labākajos brīžos.

National Public Radio

Laikā, kad visas sarunas par piekrišanu seksam tiek risinātas tikai #MeToo kustības kontekstā, šī rakstniece vēlas, lai mēs neaizmirstu, ka eksistē arī tāda lieta kā sievišķīga iekāre. Galvenā varone vēlas seksu, un viņa nekautrējas to meklēt.

Vūpija Goldberga

Elizabetes Gilbertas asprātīgie dialogi dzirkstī kā briljanti šampanietī!

The Washington Post

Elizabetes Gilbertas grāmata “Meiteņu pilsēta” ir tikpat veldzējoši atsvaidzinoša kā spirts vasaras kokteilis, tomēr otrajā daļā tā pārtop par smalku vīnu, kura bagātīgā buķete ir jāizbauda maziem malkiem.

The Boston Globe

ELIZABETH GILBERT

CITY OF
GIRLS

ELIZABETE GILBERTA

MEITENŅU
,
PILSĒTA

No angļu valodas tulkojusi
Zane Rozenberga

821.111(73)-31

Gi 350

Elizabeth Gilbert
CITY OF GIRLS

Copyright © 2019, Elizabeth Gilbert

All Rights Reserved

Cover design © Grace Han

Šis ir literārs darbs. Jebkura līdzība ar reālām personām, dzīvām vai mirušām, kā arī reāliem notikumiem un vietām ir pilnīgi nejauša.

Elizabete Gilberta
MEITENŅU PILSĒTA

Apgāda Zvaigzne ABC vadītāja VIJA KILBLOKA

Projektu vadītāja *Una Orinska*

Redaktore *Egija Smaļķe*

Korektore *Diāna Graudiņa, Elīna Vēja*

Mākslinieciskā redaktore *Inguna Kļava Švanka*

Vāka dizainu adaptējusi *Ilze Isaka*

Apgāds Zvaigzne ABC, SIA,

K. Valdemāra ielā 6, Rīgā, LV-1010.

Red. Nr. T-686.

Jelgavas tipogrāfija

Šis ir ar autortiesībām aizsargāts darbs. Darba reproducēšana vai jebkāda cita neatļauta izmantošana ir autortiesību pārkāpums. Par autortiesību pārkāpšanu ir paredzēta atbildība Krimināllikuma 148. pantā. Saskaņā ar Autortiesību likuma 69.¹ pantu persona ir arī mantiski atbildīga par visiem zaudējumiem un morālo kaitējumu, kuru tā radījusi ar autortiesību pārkāpšanu.

© Tulkojums latviešu valodā, Zane Rozenberga, 2021

© Mākslinieciskais noformējums, literārā apdare, izdevums latviešu valodā,

Apgāds Zvaigzne ABC, 2021

ISBN 978-9934-0-9450-7

*Margaretai Kordi –
mīļajai draudzenei, kas bija manas acis un ausis*

*Jūs darīsiet muļķības,
bet dariet tās ar entuziasmu!*

Kolette

ŅUJORKA, 2010. GADA APRĪLIS

Pirms dažām dienām es saņēmu vēstuli no viņa meitas.

No Andželas.

Gadu gaitā es daudzkārt biju domājusi par Andželu, bet šī mums bija tikai trešā saskarsme.

Pirmā bija 1971. gadā, kad šuvu viņai kāzu kleitu.

Otrajā reizē viņa man atrakstīja par sava tēva nāvi. Tas bija 1977. gadā.

Tagad viņa bija atrakstījusi, lai paziņotu, ka nupat mūžībā devusies viņas māte. Īsti nezinu, kādu reakciju Andžela bija iztēlojusies, kad saņēms šo ziņu. Varbūt viņa domāja, ka jutīšos satriekta. Tomēr man nav aizdomu, ka tur būtu slēpies kāds dzelonis. Tas nebūtu Andželas dabā. Viņa ir labs cilvēks. Vēl svarīgāk: viņa ir interesanta.

Tomēr es biju ārkārtīgi pārsteigta, uzzinot, ka Andželas māte ir nodzīvojusi tik ilgi. Biju iedomājusies, ka tā sieviete ir mirusi jau pirms daudziem gadiem. Tā taču notiek ar visiem. (Bet kāpēc gan lai es brīnītos par cita cilvēka garo mūžu, ja pati esmu turējusies pie šīs pasaules tik cieši kā jūras vēzītis pie laivas dibena? Es taču nevaru būt vienīgā mūžvecā sieviete, kura joprojām kļīst pa Ņujorku, kategoriski atteikdamās pamest gan savu dzīvi, gan savu īpašumu.)

Tomēr visvairāk Andželas vēstulē mani ietekmēja pēdējā rinda.

“Viviana,” Andžela rakstīja, “ņemot vērā, ka mana māte ir aizgājusi no pasaules, man gribētos jautāt: vai tagad Jums nebūtu iebildumu pastāstīt, kas Jūs bijāt manam tēvam?”

Hm...

Kas es biju viņas tēvam?

Uz šo jautājumu atbildēt varētu vienīgi viņš pats. Un, tā kā viņš nekad netika runājis par mani ar savu meitu, diez vai man pieklātos stāstīt Andželai, kas es biju viņas tēvam.

Tomēr es varu pastāstīt, kas viņš bija man.

VIENS

Kad man bija deviņpadsmit gadu un es biju nepārspējama ne-
jēga, vecāki 1940. gada vasarā aizsūtīja mani dzīvot pie tantes
Pegas, kurai Ņujorkā piederēja teātra trupa.

Es biju nesen izslēgta no Vasera koledžas, jo nekad nebiju
apmeklējusi nodarbības un līdz ar to izkritusi visos pirmā kursa
beigu eksāmenos. Es nebiju gluži tik stulba, kā varētu spriest pēc
manām atzīmēm, taču tas acīmredzot nepalīdz, ja nav vēlēšanās
mācīties. Tagad atskatoties uz to laiku, es īsti nespēju atcerē-
ties, kā aizpildīju daudzās stundas, kuras būtu vajadzējis pavadīt
klasē, bet, pazīdama sevi, spriežu, ka ļoti daudz uzmanības veltīju
savam izskatam. (Atceros, kā togad pūlējos apgūt “apvērsto rul-
līti” – frizūru, kura bija diezgan izaicinoša un man šķita ārkārtīgi
svarīga, bet *neiederējās Vasera koledžā.*)

Koledžā es nekad neatradu savu vietu, kaut gan iespējas it kā
bija. Tur netrūka daudzveidīgu meiteņu grupējumu un tipu, tomēr
neviens no tiem nesaistīja manu interesi un ne ar vienu es nejutu
nekādu saikni. Vasera skolā togad mācījās politiskas dumpinieces,
kas staigāja nesievišķīgās, melnās biksēs un diskutēja par starpvalstu
strāvām, bet mani neinteresēja starpvalstu strāvas. (Un joprojām
neinteresē. Tiesa, es pievērsu uzmanību melnajām biksēm, kas man
likās vilinoši šikas – ja vien tik ļoti neizspiestos kabatas.) Un Vasera

skolā mācījās arī mērķtiecīgas, akadēmiski noskaņotas pētnieces, kurām bija lemts kļūt par ārstēm un juristēm krietni agrāk, nekā šajās jomās iekļuva daudzas citas sievietes. Man būtu vajadzējis just interesi par viņām, taču es tādu nejutu. (Kaut vai tāpēc, ka nespēju atšķirt viņas citu no citas. Viņas visas valkāja vienādus bezveidīgus vilnas svārkus, kas izskatījās kā uzmeistaroti no veciem svīteriem, un tas uz mani iedarbojās nomācoši.)

Nevaru teikt, ka Vasera koledžā nebūtu bijis *nekāda* spožuma. Tur mācījās dažas sentimentālas sērīga izskata viduslaiku apjūsmotājas, kuras bija itin glītas, dažas māksliniecisku noslieču meitenes ar gariem pašapzinīgi sakārtotiem matiem un dažas sabiedrībā iecienītas aristokrātes ar itāļu greihaundu profiliem, taču ne ar vienu no tām es nesadraudzējos. Varbūt tāpēc, ka jutu: visas audzēknes šajā skolā ir gudrākas par mani. (Tā nebija tikai jaunības paranoja; arī šodien varu apgalvot, ka tur *patiešām* ikviens bija gudrāks par mani.)

Godīgi sakot, es nesapratu, kāpēc atrodos šajā koledžā, ja vien neņem vērā pakļaušanos kādam mērķim, kuru neviens man nebija papūlējies izskaidrot. Kopš agras bērnības biju dzirdējusi, ka mācišos Vasera koledžā, taču neviens man nebija teicis, kāpēc. Kāda tam bija *jēga*? Ko tieši man tur vajadzēja iegūt? Un kāpēc es dzīvoju šajā bēdīgajā, šaurajā kopmītnes istabā kopā ar aizrautīgu nākotnes sociālo reformētāju?

Lai nu kā, mācīšanās man jau tolaik bija līdz kaklam. Garus gadus biju mācījusies Emmas Villardas meiteņu skolā Trojā Ņujorkas štatā, kur spožie mācībspēki bija vienīgi sievietes, Septiņu māsu koledžu absolventes – vai ar to nebija diezgan? Kopš divpadsmit gadu vecuma biju mitinājusies internātskolā un varbūt jutos jau nokalpojusi savu tiesu. Cik grāmatu cilvēkam jāizlasa, lai pierādītu, ka prot lasīt? Es zinu, kas ir Kārlis Lielais, un tagad lieciet mani mierā, tāda bija mana nostāja.

Turklāt jau agri Vasera koledžas pirmā kursa sākumā es biju Pokipsi pilsētā atklājusi bāru, kurā piedāvāja lētu alu un dzīvu dzezu līdz vēlai naktij. Biju izdomājusi arī veidu, kā aizlavīties turp no studentu mītnes (mans viltīgais plāns ietvēra nenoslēgtu

tualetes logu un paslēptu divriteni – varat ticēt, ēkas dežurantei es biju kā dadzis acī), tāpēc no rīta man paģiras parasti traucēja apgūt latīņu valodas locījumus.

Bija vēl arī citi šķēršļi.

Piemēram, cigaretes, kas jāizsmēķē.

Īsāk sakot, es biju aizņemta.

Tāpēc starp 362 talantīgām Vasera skolas meitenēm es tiku ierindota 361. vietā, un šis apstāklis lika manam tēvam izmisumā iesaukties: “Žēlīgais Dievs, kāda tad bija tā *otra* meitene?” (Izrādījās, ka tā nabadzīte bija saķērusi poliomiēlītu.) Tā nu Vasera koledža – pavisam taisnīgi – aizsūtīja mani mājās un laipni palūdzta skolā vairs neatgriezties.

Manai mātei nebija ne jausmas, ko ar mani iesākt. Mums pat labākajos apstākļos nebija ciešas saiknes. Viņa bija dedzīga zirgu mīļotāja, un, tā kā es nebiju zirgs un neinteresējos par zirgiem, mums lāgā nebija par ko runāt. Tagad mana neveiksme bija viņu tā satriekusi, ka viņa gandrīz nespēja uz mani skatīties. Atšķirībā no manis māte Vasera koledžā bija uzrādījusi gluži labas sekmes, atļaujiet pasmaidīt. (1915. gada kurss. Vēsture un franču valoda.) Viņas mantojums – tāpat kā dāsnie ikgadējie ziedojumi – bija nodrošinājuši man vietu šajā svētajā iestādē, un, lūk, ar ko tas beidzās. Katru reizi, mājas gaiteni paiedama man garām, viņa pamāja ar galvu kā karjeras diplomāte. Piekļājīgi, bet salti.

Arī tēvs nezināja, ko ar mani iesākt, bet, būdams ļoti aizņemts ar savas hematīta raktuves vadīšanu, pārmēru nelauzīja galvu par tādu problēmu kā meita. Tiesa, es biju sagādājusi viņam vilšanos, taču viņu nodarbināja nopietnākas raizes. Tēvs bija rūpnieks un izolacionists, un kara izplatīšanās Eiropā biedējoši apdraudēja viņa biznesa nākotni. Tāpēc visas viņa domas, šķiet, aizplūda tajā virzienā.

Mans vecākais brālis Valters studēja Prinstonā, kur guva spožus panākumus, un, ja vispār domāja par mani, tad tikai ar nosodījumu par manu bezatbildīgo uzvedību. Valters ne reizi mūžā nebija atļāvies nekādu bezatbildību. Viņa vienaudži internātskolā bija uzlūkojuši viņu ar tādu cieņu, ka devuši viņam iesauku – es

nudien to neizdomāju – *Vēstnieks*. Tagad viņš studēja inženierzinātnes, jo vēlējās radīt tādu infrastruktūru, kas uzlabotu cilvēku dzīvi visā pasaulē. (Varat pievienot manu grēku sarakstam arī to, ka es, gluži pretēji, pat lāgā nezināju, ko nozīmē “infrastruktūra”) Kaut gan vecuma atšķirība mums ar Valteru bija itin niecīga – tikai divi gadi –, mēs jau no bērna kājas nebijām rotaļbiedri. Apmēram deviņu gadu vecumā Valters bija atteicies no visām savām bērnišķīgajām lietām, un starp šīm bērnišķīgajām lietām biju arī es. Viņa dzīvē es nebiju iekļauta un skaidri to apzinājos.

Arī manas draudzenes gāja pašas savu ceļu. Viņas stājās kolekdžās, sāka strādāt, precējās un iekļāvās pieaugušu cilvēku dzīvē – citiem vārdiem, darīja to, par ko man nebija ne intereses, ne saprašanas. Tā nu tuvumā nebija neviena, kuram par mani būtu rūpes vai interese. Mani nomāca garlaicība un gurdums. Šī garlaicība līdzinājās izsalkuma mokām. Pirmās divas jūnija nedēļas es aizvadīju, mētājot tenisa bumbiņu pret mūsu garāžas sienu un nemitīgi svilpojot “*Little Brown Jug*”, līdz beidzot galīgi apniku saviem vecākiem un viņi aizsūtīja mani uz pilsētu pie tantes – godīgi sakot, vai viņiem to var pārnest?

Protams, viņi varēja bažīties, ka Ņujorkas dzīve mani padarīs par komunisti vai par narkomāni, tomēr jebkas būtu labāk nekā visu turpmāko mūžu klausīties, kā meita mētā tenisa bumbiņu pret sienu.

Lūk, tā es nokļuvu pilsētā, Andžela, un tur viss arī sākās.

Viņi aizsūtīja mani uz Ņujorku ar vilcienu, un tas tik tiešām bija kolosāls vilciens. *Empire State* ekspresis tieši no Jūtikas. Mirdzošs, hromēts braucamlīdzeklis noklīdušas meitas pārvietošanai. Es pieklājīgi atvadījos no mātes un tēva un atdevu bagāžu sarkancepurainam nesējam, juzdamās gluži kā svarīga persona. Visu ceļu es sēdēju restorānvagonā, malkoju iesala pienu, ēdu bumbierus sīrupā, smēķēju cigaretes un šķirstīju žurnālus. Zināju, ka esmu padzīta no mājām, tomēr... tas notika *ar stilu!*

Tolaik vilcieni bija daudz labāki, Andžela.

Apsolu, ka centīšos šajās lappusēs nemitīgi neatkārtot, cik tajā laikā viss bija ievērojami labāks. Jaunības gados man riebās klausīties, kā to bez apstājas skandina veci cilvēki. (*Tas nevienu neinteresē! Nevienu neinteresē tavs Zelta laikmets, vecā klabinātāja!*) Turklāt gribu tev noteikti sacīt: es zinu, ka 40. gados daudz kas *nebija* labāks. Piemēram, ļoti jūtams bija dezodorantu un gaisa kondicionēšanas trūkums, un cilvēki pretīgi smirdēja, it sevišķi vasarā, turklāt pasaulē bija Hitlers. Taču vilcieni tolaik bija nenoliedzami labāki. Kad tev pēdējoreiz bija iespēja vilcienā baudīt iesala pienu un cigareti?

Es iekāpu vilcienā, ģērbusies koši zilraibā viskozes kleitā ar dzeltenu rotājumu ap kaklu, mēreni piegulošu svārku daļu un dziļām kabatām sānos. Kleitu tik skaidri atceros vispirms jau tāpēc, ka es *nekad* neaizmirstu, kas kuram ir mugurā, turklāt es pati biju to pašuvusi. Un pašuvusi ļoti veiksmīgi. Svārki sniedzās līdz puslielam, un kritums bija koķeti pievilcīgs. Atceros, kā plecos iešuvu papildu polsterus, jo izmisīgi vēlējos līdzināties Džoanai Krofordai; tiesa, neesmu pārliecināta, ka sasniedzu iecerēto. Ar savu necilo cepuri un mātes aizdoto vienkāršo zilo rokassomiņu (kurā bija gandrīz tikai kosmētikas piederumi un cigaretes) es izskatījos nevis pēc valdzinošas ekrāna zvaigznes, bet, visticamāk, pēc tās, kas patiesībā biju: deviņpadsmitgadīga jaunava, kas dodas apciemot radniekus.

Šai deviņpadsmitgadīgajai jaunavai ceļā uz Ņujorku līdzī bija divi čemodāni – viens ar maniem apģērbiem, kas bija rūpīgi salocīti un ietīti plānā papīrā, un otrs ar audumiem, apdares materiāliem un šūšanas piederumiem, lai es varētu šūt sev jaunus apģērbus. Un vēl man līdzī ceļoja izturīga kaste ar šujmašīnu, kas bija smags un neērts, turklāt pārvietošanai ļoti neparocīgs krāms. Bet tā bija mana kroplīgā un skaistā dvēseles līdziniece, bez kuras es nespēju dzīvot.

Tāpēc tai bija jābrauc man līdzī.

Par šo šujmašīnu – un visu pārējo, ko tā ienesa manā dzīvē, – man jāpateicas savai vecmāmiņai Morisai, tāpēc veltīsim nedaudz laika viņai.